

Maatwerk op hoogste niveau voor ieder Bèta-kind

Monique J. van Eijkelenburg
moeder, lobbyist in de technische wereld en bestuurslid Autipassend Onderwijs Utrecht.
e-mail: mjvaneijkelenburg@djump.nu
twitter: [@zorgzaamwerkdjump](https://twitter.com/@zorgzaamwerkdjump)

Hoe kunnen we regulier havo-vwo onderwijs beter inrichten voor hoge-intelligentie bèta-jongeren met een disharmonisch profiel?

Als moeder van een zoon van inmiddels 18 jaar met hoge bèta-intelligentie en een disharmonisch profiel, vallen me een paar zaken op. Daar waar nu gesproken wordt over verandering van het onderwijs om goed met disharmonische profielen om te gaan (te weten veel meer bèta-aanleg dan b.v. alfa of gamma-aanleg) wordt veelal gesproken over het mogelijk maken dat er gedifferentieerd wordt in niveau voor de vakken. Het grootste aantal vakken dan op HAVO-niveau en een paar vakken waar de leerling in uitblinkt, dan op VWO niveau. Ik pleit ervoor om zoveel mogelijk primair in te zetten om zoveel mogelijk vakken op VWO-niveau te doen (minimaal het aantal vakken dat nodig is voor het VWO-diploma, dus NL en Eng als vreemde talen). De alfa- vakken (talen, geschiedenis b.v.) kunnen veel aantrekkelijker gemaakt worden voor bèta-hersenen door die vakken ook te richten naar technische inhoud.

Waarom zou je nu Engelstalig gedichten uit de Eerste Wereldoorlog als studiemateriaal voorleggen aan een 16 jarige bèta? Ik begrijp die logica niet. Liever zie ik daar een technische verhandeling over een apparaat of een technische theorie. Het lijkt me uitermate waardevol als de jongeren niet al zo jong afhaken voor de talen omdat het vaak om voor hen minder relevante of interessante inhoud is. Onlangs hoorde ik op de radio dat

vooral meisjes makkelijker nu de eindstreep van het VWO of gymnasium halen. En almaar gaat er geen lampje branden dat we nu iets fout doen. We veranderen het onderwijs naar 2032. Nou, die molens kunnen misschien wel wat sneller draaien. Onze jongeren (en vooral de hoog-intelligente beta-jongens met een disharmonisch profiel (al dan niet ook met dyslexie en/of ass/Asperger b.v.) houden dat niet goed vol. Ze flitsen in hun vrije tijd van het ene sociale medium naar het andere en weten echt wat er "te koop" is in de kenniswereld. Veel jongeren met een extreem bètaprofiel leren zeer auditief en zijn vaak ook dyslectisch. Hoe effectief dat auditieve leren is, zie je nu b.v. in TV-programma's als college-tour en op de universiteit zelf.

En zo was ik paar weken geleden bij een ouderdag op de universiteit. Ik kreeg les in wiskunde, natuurkunde en golven. Zeer boeiend. Het werd interactief uitgelegd door docenten die meterslange en metershoge ouderwetse groene krijtborden gebruiken en stap voor stap de hele stof vertellen en voor je ogen uitwerken. De zaal luisterde ademloos. Ik was zeer geboeid door de manier van lesgeven en de sfeer in de college-zaal. Maar al rap, als echte alfa, haakte ik evengoed op inhoud af. Als we dit weer even terugvertalen naar wat we met onze bèta-jongeren doen op de middelbare school. Daar proberen we ook zeer geanimeerd voor hen vrijwel ontoegankelijke "alfa-stof" in te krijgen. Dat werkt dus evengoed niet. Nu wordt er gewerkt in het onderwijs aan een tussenvorm. Namelijk dat je dan naar de HAVO gaat en een paar vakken op VWO niveau doet. Als het maar enigszins kan dan raad ik dat af. Immers, met een HAVO diploma kun je niet naar de universiteit. Als je jongeren die in potentie in bèta-vakken naar de universiteit kunnen vanwege alfa-vakken op de HAVO houdt, dan haken ze af. Met alle gevolgen zoals onderpresteren van dien. Kortom: lever echt maatwerk voor ieder kind en zeker niet te snel opgeven.

Dit artikel is op persoonlijke titel geschreven.
